3. Hz. Muhammed 'in (s.a.v) Gençlik Dönemi

Temiz kalpli bir çocuk olan Peygamberimiz sekiz yaşından yirmi beş yaşına kadar amcası Ebu Talib'in himayesinde kaldı. Mekkeliler Ebu Talib'e büyük bir saygı gösteriyorlardı. Ebu Talib, yeğeni Muhammed'i (s.a.v) öz çocuğu gibi severdi. Bir yere gittiğinde onu da beraberinde götürürdü. Onun üzerinde titrer, onu korurdu.

Ebû Tâlib'in evinde Sevgili Peygamberimiz olmadan sofraya oturulmazdı. Sofra hazırlandığında Peygamber Efendimiz yoksa Ebu Talib: "Muhammed'im nerede? Çağırın, gelsin" derdi. Çünkü Sevgili Peygamberimiz sofranın neşesiydi. Onun bulunduğu sofra bereketli olur herkes doyarak kalkardı. Onun bulunmadığı sofralarda ise, çok kere sofradakiler doymadan yemek bitiverirdi.[6] Ebu Talib yeğenini en iyi şekilde yetiştirmeye çalıştı.

Ebu Talib'in hanımı Fatma da Peygamberimize kendi öz evladı gibi baktı. Onu kendi çocuklarından ayırmadı. Sevgili Peygamberimiz çocukluk ve gençliğinde güzel ahlakıyla herkesin sevgi ve saygısını kazanmıştı. Çünkü her zaman doğruyu söyler, dürüst davranırdı. Büyüklerine saygı gösterir, onların öğütlerini dinlerdi. Onları kıracak ve üzecek davranışlardan kaçınırdı. Arkadaşları ve çevresindeki insanlarla iyi geçinirdi. Kötü davranışlardan uzak dururdu. Anne ve babası yoktu ama büyükçe bir ailesi vardı. Ailesine çok bağlıydı. Akrabalarını sık sık ziyaret eder hâl hatırlarını sorar, onlara gerektiğinde yardımcı olurdu. Teknoloji çağında yaşayan gençler olarak akrabalarımızdan haberdar olmamın yollarını bulmak ahlakı en güzel olan Peygamberimizin güzel ahlakının bize rehberlik yapması anlamında çok önemlidir.

Hz. Muhammed'in (s.a.v) gençliğinde yaşadığı önemli bazı olaylar vardır. Bunlardan biri Ficar Savaşlarıdır. İslam'dan önce Araplar arasında çeşitli sebeplerle sık sık kabile savaşları çıkardı. Haram aylar denilen Muharrem, Recep, Zilkade ve Zilhicce aylarında savaş yapmak yasaktı. Eğer haram aylarda savaş çıkarsa Araplarca bu kötü karşılanırdı. Haram aylarda çıkan bu savaşlara Ficar Savaşları denirdi. Peygamberimiz de yirmi yaşında iken bu savaşların dördüncüsüne katılmıştı. Hz. Muhammed'in (s.a.v) katıldığı Dördüncü Ficar Savaşı, Kureyş ve Kinane kabilelerinin oluşturduğu ittifak ile Havazin Kabilesinin bir kolu olan Kays-Aylanlılar arasında yapılmıştı. Savaşı, Kureyş ve Kinane kabilelerinin oluşturduğu ittifak kazanmıştı. Bu savaşta Hz. Muhammed (s.a.v) amcalarına ait eşyaları korumuş, atılan okları toplayıp amcalarına vermişti .[7]

Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'in (s.a.v) Hilfu'l-Fudul'e katılması, ticaretle uğraşması ve Hz. Hatice ile evlenmesi de onun gençlik dönemindeki sosyal hayatı ile ilgili önemli hususlardandır.

6. İbn Sa'd, Tabakat, C 1, s.120.
7. İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s.68.

Peygamberimizin Hilfu'l-Fudul'e (Erdemliler Birliği) Katılması

Araplar arasında savunma, himaye etme amaçlı ve haksızlığa uğrayanlara karşı zaman zaman ittifaklar kurulurdu. Bu anlaşmalar iki kabile arasında olabileceği gibi kabilelerle mensup kişiler arasında da yapılabilirdi.

Dördüncü Ficar Savaşı'nın bitiminden hemen sonraki zilkâde ayında, Zübeyd kabilesine mensup Yemenli bir tüccar, Mekke'ye ticaret yapmak için gelmişti. Kureyş'in ileri gelenlerinden As bin Vail bu kişinin getirdiği malı satın aldı ancak parasını ödemedi. Yemenli tüccar uğradığı haksızlığın giderilmesi için Mekke'nin ileri gelenlerine başvurup kendisine yardım etmelerini istedi. Fakat onlar adama yardım edecekleri yerde, As bin Vail'in yanında yer alarak Yemenli tüccarı azarladılar.

Çaresizlik içinde kalan adam, Kureyş ileri gelenlerinin Kâbe çevresinde oturdukları bir sırada, Ebû Kubeys Dağı'na çıkarak; "Ey Fihr oğulları!" diye seslenerek uğradığı zulmü ve haksızlığı ilan ederek yardım istedi. Yardım için ilk harekete geçen kişi, Peygamberimizin amcası Zübeyr oldu. Zübeyr ve Kureyş ileri gelenleri Abdullah bin Cüdan'ın evinde toplandılar. Bu gibi toplantılara genelde yaşlılar davet edilirdi. Bu sefer toplantıya en genç üye olarak Peygamberimiz de davet edildi.

Bu toplantıda Kureyş'in ileri gelenleri: "Kim olursa olsun, Mekke'de zulme uğramış kimselerin hakkını geri alıncaya kadar, Mekke halkından ve Mekke'ye dışarıdan gelen kimselerden haksızlığa uğrayanların yanında yer alacaklarına dair söz verdiler. Denizlerde, bir kıl parçasını ıslatacak kadar su bulundukça, Hira ve Sebir Dağları yerlerinde durdukça sözlerine bağlı kalacaklarına yemin ettiler." Böylece Hılfu'l-Fudul kurulmuş oldu. Bu anlaşmayı yapanlar arasında bulunan hak ve adalet timsali olan Peygamber Efendimiz böyle bir topluluğa katıldığı için büyük mutluluk duyuyordu. Çünkü o adaletli davranmayı savunuyordu. Adil bir insan olan Hz.Muhammed (s.a.v) her zaman yalnızca doğrunun, haklının ve mazlumun yanında yer alıyordu. Zulüm ve haksızlıklara engel olmak için çalışıyordu.

TARTIŞALIM

"Abdullah bin Cüdan'ın evinde amcalarımla birlikte, Hılfu'l-Fudul'de hazır bulundum. O meclisten o kadar memnun oldum ki ona bedel bana kızıl develer (yani en kıymetli dünya malı) verilse, o kadar sevinmezdim. O antlaşmaya şimdi de çağrılsam, yine icabet ederim."

(İbn-i Kesîr, el-Bidâye, C2, s.295.)

Sevgili Peygamberimizin yukarıdaki sözünden hareketle Hılfu'l-Fudul topluluğunun Peygamberimizin hayatındaki önemini tartışınız.

Hilfu'l-Fudul, ilk olarak As bin Vail'den Yemenli tüccarın hakkını almakla işe başladı. Daha sonra da Mekke'de zulme ve haksızlığa uğrayan pek çok kimsenin imdadına koştu, adaleti sağlamak için çalışan bir topluluk oldu.

Hilfu'l-Fudul, Mekke'deki kimsesizlerin ve zayıfların haklarını korumaya adaleti sağlamaya çalıştı. Haksızlık yapanlara karşıda caydırıcı bir rol oynadı. Çünkü haksızlık yapanlar bu topluluğun aldığı kararlara katılan kabileleri karşılarına almak isteyemiyorlardı. Erdemliler Topluluğu uzun bir süre etkili bir şekilde çalışıp Mekkelilerin takdirini kazandı.

Bizler de Peygamberimizin izinden giderek adaletin, doğruluğun ve hakkı savunmanın toplumda yerleşmesi için erdemli ve faziletli davranışlara öncülük eden çalışmalara katkı sunmalıyız. Bu değerlerin toplumumuzda kökleşmesi için gayret göstermeyi insani ve dinî bir görev olarak görmeliyiz.

Peygamberimizin Ticaretle Uğraşması ve Hz. Hatice İle Evlenmesi

Peygamberimiz çocukluğundan beri amcalarının yanında çalışarak ticaret yapmayı öğrenmişti. En güzel ahlakı yaşayan Sevgili Peygamberimiz henüz dokuz yaşındayken amcası Ebu Talib'in, Suriye'ye yaptığı ticaret yolculuğuna katıldı. Bu, Hz. Muhammed'in (s.a.v) ilk ticaret deneyimi oldu.

Peygamberimiz ileriki yaşlarında da ticaretle ilgilenmeye devam etti. Amcası Zübeyr ile Yemen'e giden bir ticaret kervanına katılarak ticari tecrübesini geliştirdi. Hz. Muhammed, ticaret yolculukları sırasında güzel ahlakı, dürüstlüğü ve zekâsı ile herkesi kendisine hayran bıraktı. Daha genç yaşta Mekkeliler ona "Muhammed'ül-Emin" güvenilir Muhammed diye isimlendirdiler. Mekkede ticaretle uğrşırken yolu Hz. Hatice ile kesişti. Bu hayatının dönüm noktası oldu.

Mekke'nin soylu ve asil ailelerinden birine mensup olan Hz. Hatice de ticaretle uğraşıyordu. Hz. Muhammed'in (s.a.v) güvenilirliğini, zekâsını ve ticaretteki başarısını duyan Hz. Hatice, ona birlikte ticaret yapmayı, kendi kervanlarını yönetmesini teklif etti. Sevgili Peygamberimiz bu teklifi bunu kabul etti. Hz. Hatice kölesi Meysere'yi Peygamberimize yardımcı olması için onun yanına vererek Hz. Muhammed'in (s.a.v) yönetiminde Suriye tarafına bir ticaret kervanı gönderdi.

Kervan Suriye'den büyük bir kâr yaparak döndü. Hatice'nin kölesi Meysere, güzel ahlak timsali olan Sevgili Peygamberimizin mükemmel kişiliğini, iffetini, mertliğini ve merhametini övgüyle Hz. Hatice'ye anlattı.

Birlikte çalışırken Onu daha yakından tanıyan Hz. Hatice, onun kişiliğine, dürüst ve güvenilirliğine hayran oldu. Bir süre sonra da Peygamberimize evlenme teklifinde bulundu. Hz. Muhammed (s.a.v) amcası Ebu Talib'in de onayını aldıktan sonra Hz. Hatice'nin teklifine olumlu cevap verdi.

Peygamberimiz çocukluğundan beri amcalarının yanında çalışarak ticaret yapmayı öğrenmiş, birçok ticaret kervanına katılmıştır.

Peygamberimizin amcası Ebu Talib, Hatice'yi yeğenine istedi. Hz. Hatice'nin ailesi de bu talebi olumlu karşıladı. Nikâh Hatice'nin amcaoğlu, Varaka bin Nevfel tarafından Hz. Hatice'nin evinde kıyıldı. Ebu Talib ile Varaka birer konuşma yaptılar ve Hz. Muhammed ile Hatice'nin üstün kişiliklerini dile getirdiler. Düğünde develer kesilip misafirlere ikram edildi.

Sevgili Peygambermiz ile Hz. Hatice'nin bu evlilikten ikisi erkek dördü kız olmak üzere altı çocukları oldu. Erkek çocukları Kasım ve Abdullah'tır. Her ikisi de küçük yaşlarda vefat etti. Kızları ise Zeynep, Rukiye, Ümmügülsüm ve Fatıma'dır. Hz. Fatıma hariç tüm çocukları Peygamberimizden önce vefat etti. Hz. Muhammed'in soyu, Hz. Ali ile evlenen Fatıma'nın çocukları ile devam etti.

Hz. Hatice, Peygamberimize her zaman derin bir saygı ve sevgi ile bağlıydı. Peygamberliğinden önce olduğu gibi peygamberlik devrinde de onun en büyük yardımcısı oldu. Yüksek karakterli ve eşsiz güzellikte bir ahlaka sahipti. Peygamberimiz de eşi Hz. Hatice'yi çok seviyordu. Ona büyük bir sadakatle bağlıydı. Kaynaklarımızda Sevgili Peygamberimizin Hz. Hatice ile yaşadığı hiçbir olumsuzluğa rastlayamayız. O vefat ettiğinde Peygamberimiz çok üzüldü. Büyük bir sadakatle sevdiği, hayatının en önemli ve değerli varlığı olan hanımı Hz. Hatice'nin vefatı onu çok etkilemişti. Hz. Hatice'nin vefat ettiği yıla "Hüzün Yılı" denildi.

Peygamberimiz Hz. Hatice'nin vefatından sonra çeşitli zamanlarda onu hep hayırla yâd etti. Yüzyıllar boyu Sevgili peygamberimizin hanımlarına olan sadakatini ve onları hep hayırla yâd etmelerini örnek alan İslam toplumları aileyi en güçlü yapı olarak yaşatmaya devam ettiler. Biz de bu mirası emanet alanlar olarak evliliklerimizi sadakat, temiz ahlak ve vefa temelleri üzerine kurma görevimizi Peygamberimizin sevgisine ulaşmak için bir fırsat olarak görmemiz gerekmektedir.

İŞARETLEYELİM

Aşağıda adı verilen Peygamberimiz 'in ailesinin, akrabalarının ve yakın dostlarının isimlerini tablodan bularak işaretleyiniz.

Abdullah, Âmine, Hatice, Zeynep, Fatma, Rukiye,

Ebu Talib, Hamza, Abbas, Zübeyr, Ali, Ebubekir, Vehb.

A	M	İ	N	E	R	Z	S	P	Z
B	Z	A	L	İ	İ	E	E	İ	Ü
D	İ	M	A	H	K	Y	Y	L	B
U	K	T	A	E	E	N	İ	A	E
L	E	A	İ	H	B	E	K	T	Y
L	Ş	F	L	P	U	P	U	U	R
A	B	B	A	S	B	A	R	B	T
H	A	T	İ	C	E	B	H	E	V